
Aika 22.06.2022, klo 09:00 - 15:00

Paikka Sotkamontie 13, F4 luentosali 1 ja 2, 87300 Kajaani

Käsitellyt asiat

- § 60 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 61 Aluehallituksen pöytäkirjanpitäjän/sihteerin valinta**
- § 62 Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 63 Kainuun hyvinvointialueen organisoituminen**
- § 64 Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntö**
- § 65 Kainuun evakuointisuunnitelma (yleinen osa)**
- § 66 Päätös sitoutumisesta Pohjoisen YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen valmisteluun**
- § 67 Kainuun hyvinvointialueen tehtäväluokitus**
- § 68 Kainuun hyvinvointialueen talous- ja henkilöstöpalveluiden tuottaminen**
- § 69 Tietojohtamisen asiantuntijapalvelujen hankinta Kuntien Tiera Oy:ltä**
- § 70 Katsaus**
- § 71 Viranhaltijapäätökset, otto-oikeus**

Saapuvilla olleet jäsenet

Heikki Huotari, puheenjohtaja
Heli Moilanen, 1. varapuheenjohtaja
Markku Oikarinen, 2. varapuheenjohtaja
Esa Ahonen / etänä
Saara Karjalainen
Anne M. Kemppainen / etänä, saapui 09:04
Seija Lukkarinen
Airi Mäkinen
Harri Peltola
Aki Räisänen
Marika Tuomela

Muut saapuvilla olleet

Salli Mikkonen, valmistelukoordinaattori, sihteeri
Paavo Enroth, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja, poistui 12:00
Paavo Enroth, Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja, saapui 12:59, poistui 13:49
Timo Korhonen, valmistelujohtaja
Miikka Kortelainen / etänä, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja, poistui 13:16
Miikka Kortelainen / etänä, Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja, saapui 14:02
Anne Lukkari, Aluevaltuuston puheenjohtaja, poistui 13:50
Anne Lukkari / etänä, Aluevaltuuston puheenjohtaja, saapui 13:50
Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja
Jukka Lindberg / etänä, hyvinvointialuejohtaja (1.9. alk.), poistui 11:30
Virpi Korhonen, laatupäällikkö, poistui 13:30
Marjo Huovinen-Tervo, hallintoylihoitaja, poistui 13:30
Terho Pekkala, viestintäpäällikkö
Eija Immonen / etänä, talousjohtaja, saapui 14:35, poistui 14:58
Tuija Haataja / etänä, tiedonhallinnan suunnittelija, saapui 14:14, poistui 14:15
Mika Kynsilehto / etänä, matkakeskuksen vastuuvastuuvalmistelija, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, saapui 13:38, poistui 14:05
Tanja Witick / etänä, hankejohtaja, Soite, saapui 13:38, poistui 14:05

Poissa

Mikko Polvinen, Aluevaltuuston 3. puheenjohtaja

Allekirjoitukset

Heikki Huotari
Puheenjohtaja

Salli Mikkonen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Saara Karjalainen

Heli Moilanen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Aluehallituksen tarkastettu pöytäkirja valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä 23.6.2022 alkaen hyvinvointialueen verkkosivuilla <https://kainuunhyvinvointialue.cloudnc.fi/fi-FI>.

§ 60**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan toimitilin on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimitilimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Kainuun hyvinvointialueen hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitilin päättää kokousajastaan ja - paikastaan. Kokous pidetään myös milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi.

Hallintosäännön 118 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään sähköisesti tai kirjallisesti jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo- oikeus tai - velvollisuus kokouksessa, vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Tämä kokouskutsu on lähetetty sähköisesti 17.6.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Aluehallitus myöntää läsnäoleville muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Päätös

Hyväksyi.

Kokouspykälästä käsittelemään ei oteta § 65.

§ 61**Aluehallituksen pöytäkirjanpitäjän/sihteerin valinta**

KHVADno-2022-62

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan laatimisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 138 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Aluehallituksen tulee valita tämän kokouksen pöytäkirjanpitäjä ja sihteeri.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää valita pöytäkirjanpitäjäksi ja sihteeriksi Salli Mikkosen, joka toimii jatkossa varahenkilönä aluehallituksen kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja sihteerinä.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 62**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 138 ja 139 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä hyvinvointialueen verkkosivuilla <https://kainuunhyvinvointialue.cloudnc.fi/fi- FI>

Pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä. Tarkastusvuorossa ovat Saara Karjalainen ja Heli Moilanen.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Hyväksyi.

§ 63**Kainuun hyvinvointialueen organisoituminen**

KHAVADno-2022-208

Valmistelijat: Virpi Korhonen, laatupäällikkö, sähköposti: virpi.i.korhonen, puh. 044 797 4940 ja Marjo Huovinen-Tervo, hallintoylihoitaja, sähköposti: marjo.huovinen-tervo@kainuu.fi, puh. 050 346 8833

Kainuun hyvinvointialueen organisoituminen

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseksi 1.1.23 lähtien tarvitaan päätös käynnistävästä organisaatiosta, jolla voidaan siirtyä hyvinvointialueelle, mutta jota voidaan yhteistyössä henkilöstön kanssa jatkokehittää ja tarvittaessa muunnella hyvinvointialueen strategiatyön yhteydessä.

Valmistelu

Valmistelua ohjaavina keskeisinä vaateina ovat olleet:

- organisaatiorakenteen tulee tukea soteuudistuksen tavoitteita
- nykyrakenteella ei voida edetä, johdonmukainen toiminnan uudistaminen on välttämätöntä
- palveluintegraatiossa onnistuttava paremmin
- päätöksentekoon, johtamiseen ja palvelujen järjestämiseen liittyvät solmukohdat on pystyttävä ratkomaan
- erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon integraatiota on syvennettävä, sosiaalityön pirstaleisuutta vähennettävä
- pelastuksen toiminta on integroitava hyvinvointialueella soteen

Tilannekuva, taustamateriaali, valmistelun eteneminen

Kainuun hyvinvointialueen organisoitumisrakennetta on valmisteltu maaliskuun loppupuolelta 2022 lähtien. Valmistelun taustamateriaalina on käytetty mm.:

- Tilannekuvaselvityksen tuloksia (esim. Kainuun hyvinvointialueen strategisen tilannekuvan yhteenveto, joka sis. NHG:n, THL:n, KPMG:n, Kainuun soten tilastot, selvitykset ja raportit, henkilöstö- ja henkilöstöjärjestökyselyjen yhteenvedot ja haastatteluaineistot)

Lisäksi valmistelun osalta on toteutettu ja tuloksia hyödynnetty mm.

- Valmisteluun liittyvät linjauskeskustelut valmistelujohtajan, vt. hyvinvointialuejohtajan, tulosaluejohtajien, johtaja ylläääkärin ja ulkopuolisen asiantuntijan kanssa.
- Yhteispalaverit Kainuun soten (mm. tulosaluejohtajat) ja Kainuun pelastuslaitoksen ylemmän johdon kanssa 3.5., 13.5., 25.5., 1.6, 2.6.22. Lisäksi yksittäisen tulosalueen kanssa käytyjä palavereja sekä yksittäisten viranhaltijoiden kanssa käytyjä keskusteluja.
- Palaverit tulos- ja vastuualueiden kanssa, osassa mukana Kainuun pelastuslaitos 13.5, 16.5.22. Näiden palaverien jälkeen tulos- ja vastuualueiden esimiehet on ohjeistettu viemään / ovat vieneet asiaa alueidensa työyksiköihin ja henkilöstölle.

On pyydetty alueita tekemään swot-analyysit muutokseen liittyen ja lähettämään ne valmistelijoille.

- Tulos- ja vastuualueiden sisäiset palaverit (swot-analyysit), kirjalliset kannanotot organisoitumiseen 24.5.22 mennessä
- Aluehallituksen iltakoulu ja palaveri henkilöstöjärjestöjen kanssa 17.5.22. Organisoitumisen tilannekatsaus henkilöstöjärjestöille 14.6.22.
- Kainuun hyvinvointialueen sisäinen henkilöstölle uutiskirje 20.5.22
- Kainuun soten ja hyvinvointialueen puheenjohtajiston kokous 8.6.22
- Kainuun soten yhtymähallitus (organisoitumisen tilannekatsaus) 15.6.22
- Kainuun hyvinvointialueen hallitus (organisoitumisen tilannekatsaus) 25.4.22, 23.5.22, 14.6.22, 22.6.22
- Kainuun hyvinvointialueen valtuuston strategiaseminaari 17.6.22
- Kainuun hyvinvointialueen valtuusto 29.6.22
- Yt-toimintaelin 21.6.22

Kainuun hyvinvointialueen organisoitumisen valmistelussa on vertailtu muiden hyvinvointialueiden rakenteita ja pyritty syventämään pitkään integroituneena olleen alueen integraatiokehitystä. Tarkoituksena on ollut saada nykyiseen verrattuna asiakaslähtöisempi, toiminnallisia kokonaisuuksia hallitseva, dynaaminen ns. käynnistävä organisaatio, jolla voidaan siirtyä hyvinvointialueelle, mutta jota voidaan yhteistyössä henkilöstön kanssa jatkokehittää ja tarvittaessa muunnella hyvinvointialueen strategiatyön yhteydessä.

Hyvinvointialueen valmistelua ohjaavana tekijänä on ollut palvelujen järjestämisen ja tuottamisen (oma tuotanto ja ostopalvelutuotanto) erottaminen. Asiakasprosessien (ydinprosessit) lisäämisellä organisaatorakenteeseen ja niiden johtamisella on haluttu tuottaa tilannekuvaa hyvinvointialueen järjestäjälle asukkaiden palveluiden tarpeesta sekä saatavuuden, saavutettavuuden, laadun, jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta.

Hyvinvointialueen oman tuotannon organisoitumisessa on hyödynnetty olemassa olevaa hyväksi katsottua toimintaa ja pyritty organisoitumisen muutoksilla tukemaan integraation lisääntymistä ja parastamaan toimintaa. Oma tuotanto organisoituu toimialueisiin, palvelualueisiin ja palveluyksiköihin.

Hyvinvointialueen johtamisjärjestelmän valmistelu toteutetaan hyvinvointialuevalmistelun seuraavassa vaiheessa (syksy 2022).

Kainuun hyvinvointialueen organisoituminen (käynnistävä organisaatio)

Kainuun hyvinvointialueelle esitetään järjestämisen osalta:

- palvelujen järjestämisen ja palvelutuotannon (oma ja ostopalvelutuotanto) erottamista
- neljää asiakasprosessia (ydinprosessit): kiireettömät palvelut, päivystykselliset palvelut, kotiin annettavat palvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- järjestämisen tuki -yksikön perustamista

Järjestäjän ja palveluntuotannon roolit ja tehtävät ovat erilaiset. Järjestäjä tehtävänä on järjestää asiakkaan tarpeisiin vastaavat lainsäädännön mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut Kainuun alueella. Palvelutuotanto voi olla omaa tai ostopalvelua. Palvelutuotanto vastaa operatiivisella toiminnalla konkreettisiin asiakkaan hoito- ja palvelutarpeisiin.

Neljän asiakasprosessin (ydinprosessit) johtamisen kautta saadaan kokonaistietoa palvelutuotannon toimivuudesta, palvelulupauksen, strategian toteutumisesta sekä mahdollisista kehittämistarpeista. Ydinprosessien johtamisen kautta saadaan nykytilaan verrattuna parempi kokonaiskäsitys organisaation tarvitsemista kehittämistoimenpiteistä.

Hyvinvointialueen johdolla tarkoitetaan aluehallitusta ja -valtuustoa, hyvinvointialueen johtajaa sekä hänen johdossaan toimivaa järjestämistoiminnan tukea. Järjestämistoiminnan tuki yhteensovittaa, ohjaa ja valvoo sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuslaitoksen palvelujen järjestämistä sekä palvelujen tuottamista Kainuun hyvinvointialueen asukkaille.

Järjestämisen tukeen kuuluu seuraavia toimintoja: palvelujen suunnittelu, seuranta ja valvonta, strateginen johtaminen, talous- ja resurssiohjaus, palvelujen strateginen hankinta, tiedolla johtaminen, YTA-yhteistyö, koulutus- ja tutkimustoiminnan ohjaus, kehittämis- ja innovaatiotoiminta.

Kainuun hyvinvointialueelle esitetään omaan tuotantoon viittä toimialuetta:

- Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut
- Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut
- Terveysten- ja sairaanhoidon palvelut
- Sosiaali- ja perhepalvelut
- Ikäihmisten palvelut

Tuotannon hallinto- ja tukipalvelujen toimialueelle esitetään kahta palvelualuetta:

- Hallintopalvelut
- Tukipalvelut

Hallintopalvelut vastaa talous-, henkilöstö- ja asiantuntijapalveluista. Tukipalvelut vastaa tietohallinto-, tekniset-, materiaali-, kuljetus-, ravinto-, puhtaanapito ja tekstiilipalveluista.

Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelujen toimialueelle esitetään kahta palvelualuetta:

- Akuuttihoidon palvelut
- Pelastus-, riskienhallinta- ja turvallisuuspalvelut

Akuuttihoidon palvelut vastaa ensihoidon, päivystyksen, teho- ja valvonnan ja kotisairaalan toiminnoista. Pelastus-, riskienhallinta- ja turvallisuuspalvelut vastaa pelastustoiminnasta, riskienhallinnasta ja turvallisuudesta sekä varautumisesta.

Terveysten- ja sairaanhoidon palvelujen toimialueelle esitetään kuutta palvelualuetta:

- Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut
- Kuntoutuspalvelut (sis. hoitotarvikejakelu)
- Lasten ja perheiden terveystuettavuuspalvelut
- Osastohoidon palvelut (sis. pth ja esh)
- Mielenterveys- ja riippuvuuksien hoito (sis. lapset, nuoret, aikuiset)
- Vastaanotto- ja poliklinikkapalvelut (sis. pth ja esh, suun terveydenhuolto)

Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut vastaa lääkehuollon, kuvantamisen, patologian välinehuollon ja infektioiden torjunnan sekä sihteeripalveluiden toiminnoista. Kuntoutuspalvelut vastaa apuväline- ja hoitotarvikepalveluista, fysioterapia- ja ft-palveluista, kuntoutustutkimuksista ja erityisterapiasta sekä kehitysvammapalveluista. Lasten ja perheiden terveystuettavuuspalvelut vastaa äitiys- ja lastenneuvoloista, koulu- ja opisk.

th:sta, naistentaudeista ja synnytyksistä sekä lasten ja nuorten somaattisesta esh:sta. Osastohoidon palvelut (pth ja esh) vastaa somaattisen esh:n , kuntien tk-osastojen, hengityshalvaus- sekä leikkaus- ja anestesiatoiminnoista. Mielenterveys- ja riippuvuuksien hoito (sis. lapset, nuoret, aikuiset) vastaa lasten ja nuorten psyk.esh:n ja aikuisten mt- ja riippuvuuksien hoidon palveluista. Vastaanotto- ja poliklinikkapalvelut (sis. pth ja esh, suun terveydenhuolto) vastaa poliklinikoista ja päiväsaaralasta sekä lääketieteellisistä erikoisaloista ja vastaanottopalveluista (yle-pkl + kunnat + suun terveydenhuolto).

Sosiaali- ja perhepalvelujen toimialueelle esitetään kolmea palvelualuetta:

- Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus (sis. perheneuvola, koulupsykologit- ja kuraattorit)
- Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelut
- Perheiden tuki- ja ostopalvelut

Sosiaalityö- ja sosiaaliohjaus vastaa aikuisten, lapsiperheiden ja vammaisten sosiaalityöstä (sis. sosiaalipäivystys ja maahanmuuttopalvelut). Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelut vastaa asumisen palveluista ja sekä päiväaikaisen ja kuntouttavan toiminnan palveluista. Perheiden tuki- ja ostopalvelut vastaa kotona asumista tukevista palveluista, perheneuvola- ja opiskelijahuollon palveluista sekä osto- ja tukipalveluista.

Ikäihmisten palvelujen toimialueelle esitetään kolmea palvelualuetta:

- Ikäihmisten kotihoito
- Ikäihmisten asumispalvelut
- Ikäihmisten palveluohjaus ja ostopalvelut

Ikäihmisten palveluohjaus ja ostopalvelut vastaa intensiivisestä palveluohjauksesta, lakisääteisestä palvelutarpeen arvioinnista, palveluiden myöntämisestä, koordinoinnista ja seurannasta sekä matalan kynnyksen neuvonnasta. Ikäihmisten asumispalvelut vastaa tehostetun palveluasumisen ja lyhytaikaisasumisen sekä hoivayksiköiden toiminnoista. Ikäihmisten kotihoito vastaa kotihoidon ja kuntouttavan päivätoiminnan palveluista.

Jatkotyöstämistä vaativat osa-alueet

Valmistelun yhteydessä on tunnistettu osa-alueita, jotka vaativat jatkotyöstämistä ja työryhmien välistä yhteistyötä. Lisäselvitystä vaativia osa-alueita ovat mm:

- asiakasprosessien johtaminen (tavoitteet, tehtävät, mittarit, valta / vastuu)
- järjestämisen tuen organisointi (hyvinvointialuejohtajan määrittelemät viranhaltijat / asiantuntijat)
- valvonta
- kehittämistoiminnan uudistaminen tukemaan palvelutuotantoa
- maakunnallisen kotisairaalatoiminnan organisoituminen (ALiSa-toiminta)
- aikuisten mielenterveys- ja riippuvuuksien hoidon asumisyksiköt, kotipalvelu, päihdepalvelut
- terveyssosiaalityö
- ikäihmisten fysioterapia
- kaikenikäisten palveluohjaus

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus hyväksyy Kainuun hyvinvointialueen organisoitumiseen liittyen seuraavat asiat:

- palvelujen järjestämisen ja palvelutuotannon erottamisen
- organisaatiomalliin tulevat neljä asiakasprosessia (ydinprosessit): kiireettömät palvelut, päivystykselliset palvelut, kotiin annettavat palvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- järjestämisen tuki -yksikön perustamisen

Hyvinvointialueen omaan tuotantoon liittyen aluehallitus hyväksyy seuraavat asiat:

- 1) Tuotannon hallinto- ja tukipalvelut -toimialue
 - a. Hallintopalvelut
 - b. Tukipalvelut
- 2) Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut
 - a. Akuuttihoidon palvelut
 - b. Pelastus-, riskienhallinta- ja turvallisuuspalvelut
- 3) Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut
 - a. Diagnostiset ja hoidolliset tukipalvelut
 - b. Kuntoutuspalvelut (sis. hoitotarvikejakelu)
 - c. Lasten ja perheiden terveystalvelut
 - d. Osastohoidon palvelut (sis. pth ja esh)
 - e. Mielenterveys- ja riippuvuuksien hoito (sis. lapset, nuoret, aikuiset)
 - f. Vastaanotto- ja poliklinikkapalvelut (sis. pth ja esh, suun terveydenhuolto)
- 4) Sosiaali- ja perhepalvelut
 - a. Sosiaalityö ja sosiaaliohjaus (sis. perheneuvola, koulupsykologit- ja kuraattorit)
 - b. Asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelut
 - c. Perheiden tuki- ja ostopalvelut
- 5) Ikäihmisten palvelut
 - a. Ikäihmisten kotihoito
 - b. Ikäihmisten asumispalvelut
 - c. Ikäihmisten palveluohjaus ja ostopalvelut

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Täydennetty päätösehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle hyvinvointialueen toiminnan käynnistävän organisaatorakenteen hyväksymistä.

Aluehallitus hyväksyy Kainuun hyvinvointialueen organisoitumiseen liittyen seuraavat asiat:

- palvelujen järjestämisen ja palvelutuotannon erottamisen
- organisaatiomalliin tulevat neljä asiakasprosessia (ydinprosessit): kiireettömät palvelut, päivystykselliset palvelut, kotiin annettavat palvelut sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- järjestämisen tuki -yksikön perustamisen.

Hyvinvointialueen omaan tuotantoon liittyen aluehallitus hyväksyy viisi toimialuetta ja niiden palvelualueet. Organisoitumisen yksityiskohtainen valmistelu jatkuu yhteistyössä henkilöstöryhmiä kuullen syksyn 2022 aikana.

Asiaa on käsitelty myös Kainuun hyvinvointialueen yhteistyötoimikunnan kokouksessa 21.6., jossa Kainuun hyvinvointialueen organisoitumiseen liittyvät eriävät näkemykset ovat olleet esillä. Eriävät näkemykset tuotiin tiedoksi aluehallitukselle.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Virpi Korhonen ja Marjo Huovinen-Tervo esittelivät asiaa.

Merkittiin tauko klo 12:00 -12:30.

Aluevaltuusto, § 19, 15.03.2022

Aluehallitus, § 64, 22.06.2022

§ 64

Kainuun hyvinvointialueen hallintosäätö

KHVADno-2022-59

Aluevaltuusto, 15.03.2022, § 19

Liitteet

1 Liite: Kainuun hyvinvointialueen hallintosäätö 1. vaihe

Käsitelty: Väliaikainen valmistelutoimielin 28.2.2022 § 50

Jokaisella hyvinvointialueella on oltava hallintosäätö, jonka sisältöä määrittelee pääasiassa hyvinvointialuelain (611/2021) 95 §. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään johtamisjärjestelmä, toimielimet sekä tehtävien ja toimivallan jako eri toimielinten välillä. Hallintosäännössä annetaan määräyksiä hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista ja määritellään hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenne sekä niiden väliset toimivalta- ja vastuusuhteet.

Hyvinvointialueella on laaja harkintavalta toimivalta- ja vastuusuhteiden määrittelyssä. Uudistuksen sisältämän integraatiotavoitteen tulee osaltaan ohjata hyvinvointialueiden johtamis- ja hallintorakenteita.

Hallintosäätö on hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hallintosäännön valmistelussa uuden muodostettavan organisaation tavoitteeksi on asetettu matala organisaatio, toiminnallinen tehokkuus ja joustavuus. Kainuun hyvinvointialue on valtakunnallisesti tarkasteltuna yksi maan pienimmistä alueen asukasmäärän perusteella. Kainuun hyvinvointialueen erityisinä haasteina ovat talouteen, palvelutarpeen muutoksiin ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät kysymykset. Tunnistetut haasteet tulee ottaa huomioon organisaatiota ja palvelutuotantoa rakennettaessa ja järjestettäessä. Hallintosäännön ohella koko organisaation joustava ja tehokas toiminta sekä hyvä yhteistyö ratkaisevat osaltaan alueen hyvät, toimivat ja kustannustehokkaat palvelut.

Hallintosäännön valmistelu ja hyväksyminen vaiheittain

Hallintosäännön valmistelu on jaettu kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa on valmisteltu hyvinvointialueen päätöksenteon aloittamisen kannalta keskeiset luvut ja pykälät. Henkilöstöorganisaation osalta ensimmäinen vaihe sisältää vain hyvinvointialuejohtajan. Hallintosäätöä täydennetään, kun henkilöstöorganisaatio on määritelty. Tavoiteaikataulu tähän on kesäkuu 2022.

Hallintosäännön kolmas vaihe valmistellaan aluevaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuonna 2022, kun hyvinvointialueen strategia on laadittu.

Hallintosäännön valmistelusta on vastannut väliaikainen valmistelutoimielin. Säännön valmistelussa on hyödynnetty Kuntaliiton antamaa mallia hyvinvointialueen

hallintosäännöksi sekä soveltuvin osin Kainuun soten nykyistä hallintosääntöä. Aluevaltuuston valtuustoryhmiltä on saatu linjaus luottamushenkilöorganisaation rakenteesta väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksessa 21.2.2022.

Henkilöstön edustajat ovat antaneet liitteenä olevat kommentit hallintosäännön valmisteluun. Hallintosäännön valmistelua jatketaan yhteistoiminnassa henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Oheismateriaali: Henkilöstöedustajien kommentit Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntöön

Valmistelujohtajan ehdotus:

Väliaikainen valmistelutoimielin esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

- merkitsee tiedoksi ja hyväksyy edellä esitetyn hallintosäännön vaiheittaisen valmistelun ja hyväksymisen vuoden 2022 aikana ja
- hyväksyy esityslistan liitteenä olevan Kainuun hyvinvointialueen hallintosäännön. Hallintosääntö tulee voimaan välittömästi sen hyväksymisen jälkeen.

Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Valmistelujohtajan muutettu ehdotus:

Kokouksen kuluessa valmistelujohtaja täydensi esitystään niin, että hallintosääntöluonnos lähetetään puoluepiireille ja aluevaltuutetuille käsiteltäväksi. Puoluepiireiltä ja valtuustoryhmiltä pyydetään mahdolliset yhteiset muutosesitykset ma 7.3. mennessä, jotta hallintosäännön käsittely aluevaltuustossa olisi mahdollisimman jouheva.

Väliaikainen valmistelutoimielin hyväksyy esityslistan liitteenä olevan Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntöluonnoksen ja esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto:

- merkitsee tiedoksi ja hyväksyy edellä esitetyn hallintosäännön vaiheittaisen valmistelun ja hyväksymisen vuoden 2022 aikana ja
- hyväksyy esitetyn hallintosäännön
- hallintosääntö tulee voimaan välittömästi sen hyväksymisen jälkeen

Pykälä tarkistetaan kokouksessa.

Ehdotus

Väliaikainen valmistelutoimielin päättää esittää, että aluevaltuusto:

- merkitsee tiedoksi ja hyväksyy edellä esitetyn hallintosäännön vaiheittaisen valmistelun ja hyväksymisen vuoden 2022 aikana ja
- hyväksyy esitetyn hallintosäännön

Hallintosääntö tulee voimaan välittömästi sen hyväksymisen jälkeen.

Päätös

Puheenjohtaja Raili Myllylä esitti, että aluevaltuusto hyväksyy väliaikaisen valmistelutoimielimen esityksen.

Hallintosäännön 151 a §:stä käytiin keskustelua, jossa:

- Paavo Oikarinen esitti keskustan valtuustoryhmän puolesta ja Matti Mularin kannattamana aluehallituksen pj:n kk-palkaksi 5000€, tehtävä päätoiminen. Muut 151 a §:n punaisella merkityt kohdat ovat hyväksyttävissä.
- Merja Kyllönen esitti vasemmistoliiton valtuustoryhmän puolesta ja Jaakko Kyllösen kannattamana aluehallituksen pj:n kk-palkkioksi 1200€. Lisäksi maksetaan muut kokouspalkkiot.

Valtuustoryhmien puheenvuorot:

- Mikko Polvinen ja perussuomalaisten valtuustoryhmä kannattivat Merja Kyllösen ja vasemmistoliiton esitystä.
- Raimo Piirainen ja sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä kannattivat Merja Kyllösen ja vasemmistoliiton esitystä.
- Sami Kilpeläinen ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattivat Merja Kyllösen ja vasemmistoliiton esitystä.
- Silja Keränen ja vihreiden valtuustoryhmä kannattivat Merja Kyllösen ja vasemmistoliiton esitystä.
- Paavo Enroth ja kokoomuksen valtuustoryhmä kannattivat Merja Kyllösen ja vasemmistoliiton esitystä.

Puheenjohtaja Raili Myllylä totesi annettujen esitysten poikkeavan vaten pohjaesityksestä, joten niistä on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että Paavo Oikarisen esitys on JAA ja Merja Kyllösen esitys on EI. Äänestysmenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyksen tulokset

23 JAA: Ahonen Esa, Härkönen Raimo, Hatva Teuvo, Helttunen Erja, Huotari Heikki, Immonen Marjatta, Kemppainen Katja, Kemppainen Tuovi, Kettunen Tuomas, Kinnunen Eveliina, Korhonen Aimo, Lukkari Anne, Lukkarinen Seija, Moilanen Heli, Mulari Matti, Nyman Markku, Oikarinen Paavo, Peltola Harri, Rimpiläinen Anni, Seppänen Sakari, Sorri Johanna, Tolonen Aaro, Kemppainen Tapani.

36 EI: Aavakare Eila, Alakurtti Sari, Arffman Pasi, Enroth Paavo, Granqvist Pertti, Halonen Auli, Heikkinen Matti, Heikkinen Tea, Huttu-Juntunen Terttu, Kangasharju Marjo, Karjalainen Minna, Karjalainen Saara, Kemppainen Anne, Keränen Silja, Kilpeläinen Pasi, Kilpeläinen Sami, Korhonen Hannu, Korhonen Jouko, Tiainen Anja, Kyllönen Jaakko, Kyllönen Merja, Kyllönen Tiina, Mikkola Jaakko, Myllylä Raili, Mäkinen Airi, Ohtonen Helena, Hekkala Heikki, Partanen Minna, Pihlajamaa Sami, Piirainen Raimo, Polvinen Mikko, Räisänen Aki, Seppänen Riikka, Sistonen Toivo, Suutari Hannu, Virtanen Kirsi.

Puheenjohtaja totesi äänestyksessä Paavo Oikarisen esityksen saaneen 23 JAA ääntä ja Merja Kyllösen esityksen 36 EI ääntä. Merja Kyllösen esitys hyväksyttiin kokouksen päätökseksi.

Lisäksi aluevaltuusto päätti yksimielisesti poistaa esityksestä hallintosäännön 151 a §:n.

Puheenjohtaja Raili Myllylä esitti keskustelun pohjalta, että 162 § voitaneen poistaa ja pykälä nostetaan myöhemmässä hallintosäännön valmistelussa esille. Aluevaltuusto hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan linjauksen.

Hallintosääntö tuli voimaan välittömästi.

Aluehallitus, 22.06.2022, § 64

Liitteet

1 Liite: Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntö 2. vaihe

Valmistelijat: Virpi Korhonen, laatupäällikkö, sähköposti: virpi.i.korhonen, puh. 044 797 4940 ja Marjo Huovinen-Tervo, hallintoylihoitaja, sähköposti: marjo.huovinen-tervo@kainuu.fi, puh. 050 346 8833

Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntö

Hyvinvointialueen hallintosääntöä täydennetään hallintosäännön 4 luvun osalta. Organisaation rakennetta ja toimivaltaa on kuvattu järjestämisen, asiakasprosessien (ydinprosessit) ja oman palvelutuotannon osalta. Hyvinvointialuejohtajan tehtäväaluetta on täydennetty.

Toimialuejohtajan, palvelualuepäällikön, palveluyksikköpäällikön ja pelastusjohtajan tehtävät on kirjattu hallintosääntöön. Lisäksi sinne on kuvattu lääketieteen profession koordinaattorin (johtajaylilääkäri) sekä hoitotyön profession koordinaattorin (johtajaylihoitaja) tehtävät.

Liite: Kainuun hyvinvointialueen hallintosääntö 2. vaihe

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus hyväksyy hallintosääntöluonnoksen ja päättää esittää, että aluevaltuusto:

- hyväksyy esitetyn hallintosäännön
- hallintosääntö tulee voimaan välittömästi sen hyväksymisen jälkeen

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hallintosäännön sovituilla muutoksilla. Päivitetty hallintosääntö lisätään pöytäkirjan liitteeksi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Virpi Korhonen ja Marjo Huovinen-Tervo esittelivät asiaa ja poistuivat kokouksesta tämän jälkeen.

Eriävä mielipide

Marika Tuomela Perussuomalaisten Kainuun aluevaltuustoryhmän edustajana esitti eriävän mielipiteen hallintosääntöön kirjattavan ryhmärahan osalta.

§ 65

Kainuun evakuointisuunnitelma (yleinen osa)

KHAVADno-2022-206

Valmistelija: Juha Kärkkäinen, valmiuspaällikkö, Kainuun Pelastuslaitos, puh. 044 7100 153

Perustelut

Kainuun evakuointisuunnitelma on laadittu Kainuun pelastuslaitoksen johdolla yhteistyössä Kainuun kuntien ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun sote) kanssa 11/2020 – 3/2022 välisenä aikana. Suunnitelman laadintaan on soveltuvin osin osallistuneet myös valtionhallinnon turvallisuusviranomaiset. Suunnitelmassa on yleinen osa ja erilliset liitteet, jotka tarkentavat suunnitelmaa Kainuun pelastuslaitoksen, jokaisen Kainuun kunnan ja Kainuun soten osalta. Liiteosa ei ole julkinen. Evakuointisuunnitelmakokonaisuuden yleinen osa valmistuu 07/2022.

Kainuun evakuointisuunnitelman laadintaprosessin yhteydessä Kainuun kunnat ovat päivittäneet myös omat valmiussuunnitelmat siten, että suunnitelmien kokonaisarkkitehtuuri on mahdollisimman yhteensopiva. Kainuun kuntien evakuointisuunnitelman liitteosat sisältävät myös evakuoitavien vastaanottosuunnitelman, jonka mitoitusperusteena on 25 % kunnan vakinaisesta asukasmäärästä. Kainuun soten evakuointisuunnitelmassa on laadittu mm. toimintaohjekortit jokaisen Kainuun kunnan evakuointikeskukseen.

Evakuointisuunnitelman laadintaprosessiin on kuulunut Kainuun alueen hoitolaitosten suojaväistösuunnitelman laadinta (Kainuun sote ja Kainuun pelastuslaitos), Kotiin vietävien palvelujen suojaväistösuunnitelman laadinta (Kainuun sote ja Kainuun pelastuslaitos) ja maatalouden eläintilojen suojaväistösuunnitelman laadinta. Lisäksi Kainuun kunnat (Kajaani, Sotkamo, Kuhmo, Paltamo ja Suomussalmi) ovat laatineet Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen koordinoimana ateriala- ja puhtaanapidon valmiussuunnitelmat sekä toimintaohjekortit evakuointien toteuttamiseen kaikissa turvallisuustilanteissa. Kainuun pelastuslaitos osallistui tiiviisti suunnitelmien laadintaan ja laadinnassa hyödynnettiin myös ulkopuolista sparraajaa (Tamora Oy).

Kainuun eläintilojen suojaväistö- ja evakuointisuunnitelmaa on laadittu Kainuun soten ympäristöterveydenhuollon ja Kainuun pelastuslaitoksen johdolla. Suunnitelman laadintaan on osallistunut laaja joukko eri sidosryhmien ja organisaatioiden asiantuntijoita. Kukin työryhmään osallistuja on pystynyt tuomaan suunnitelmatyöhön näkemyksensä omalta erityisosaamisalueeltaan.

Kainuun maakunnan alueella ei ole ollut aikaisempaa eläintilojen suojaväistö- ja evakuointisuunnitelmaa, eikä suunnitelman laadintaa varten ole olemassa mitään kansallista laadintaohjetta tai valmista asiakirjapohjaa. Eläintilojen suojaväistö- ja evakuointisuunnitelman tarve on havaittu erityisesti erilaisten häiriötilanteiden tai niiden harjoittelun yhteydessä. Suunnitelman sisällön viimeistelyn yhteydessä pyydettiin myös lausunnot Kainuun kunnista sekä keskeistä ministeriöistä ja ruokavirastosta.

Kuntien, Kainuun pelastuslaitoksen ja Kainuun soten yhteistyönä on laadittu suunnitelma, jonka avulla evakuointisuunnitelmia viedään käytännön tasolle ja se on jo osan kuntien osalta käynnissä.

Kainuun evakuointisuunnitelmakokonaisuus on osa Kainuun valmiuteen ja varautumiseen liittyvää valmistautumista hyvinvointialueille siirtymiseen.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymähallitus on hyväksynyt evakuointisuunnitelman kokouksessaan 11.5.2022 § 129 ja on lähettänyt Kainuun evakuointisuunnitelman Kainuun hyvinvointialueen aluehallitukselle hyväksyttäväksi.

Liite: Yleinen osa Kainuun evakuointisuunnitelma 2022

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus hyväksyy Kainuun evakuointisuunnitelman.

Päätös

Kokousasiaa ei käsitelty tässä kokouksessa.

§ 66

Päätös sitoutumisesta Pohjoisen YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen valmisteluun

KHAVADno-2022-205

Valmistelijat: Matkakeskuksen vastuuvalmistelijä Mika Kynsilehto / Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue / mika.kynsilehto@ouka.fi ja toimitusjohtaja Erja Jaatinen / Tervia osaajat Oy / p. 050 412 9433 / sähköposti: erja.jaatinen@ppshp.fi

Päätös sitoutumisesta Pohjoisen YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen valmisteluunToimintaympäristön muutos

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö muuttuu merkittävästi tulevana vuosina. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Samanaikaisesti soteuudistuksen kanssa ikääntyvän väestön osuus kasvaa merkittävästi ja vaatimukset mm. tietotuotannolle, vihreälle siirtymälle ja YTA alueen yhteistyölle kasvavat.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten muodostetaan viisi yhteistyöaluetta. Alueet pohjautuvat voimassa oleviin erityisvastuualueisiin (Erva).

Sote ministerityöryhmä on linjannut (3.3.2022), että osana monikanavarahoituksen purkamista Kela matkakorvausten rahoitusvastuu ja kelakorvattavien matkojen järjestämisvastuu siirretään hyvinvointialueille valtakunnallisesti yhdenmukaisesti vuosina 2025–2027 Kelan kilpailutuskauden päättyessä ja sote-valmistelun tilanteesta riippuen. Rahoitus- ja järjestämisvastuuta koskevat muutokset edellyttävät soteen liittyvien lakien ja rahoituskriteerien avaamista seuraavalla hallituskaudella.

Vammaislainsäädäntöä ollaan uudistamassa ja lain on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2023 alussa. Uudistuva lainsäädäntö saattaa muuttaa vammaispalvelulain mukaisia liikkumista tukevia palveluita ja niiden järjestämistä.

Kunnat järjestävät alueillaan sekä avointa joukkoliikennettä että opetustoimen kuljetuksia. Avoimen joukkoliikenteen osalta sote-toimijat sekä kunnat ovat tehneet pitkään yhteistyötä. Varsinkin palveluliikennettä järjestetään paikoin yhteistyössä. Hyvinvointialueiden aloittaessa yhteistyö kuntien kanssa ei nykymuotoisena voi jatkua.

Liikkumista tukevat palvelut

Hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle siirtyvät sosiaalihuollon tai terveydenhuollon lainsäädäntöön perustuvat asiakkaiden tai potilaiden kuljetukset. Henkilökuljetukset perustuvat sosiaalihuoltolakiin (1301/2014), terveydenhuoltolakiin (1326/2010), vammaispalvelulakiin ja asetukseen vammaisuuden perustella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987) sekä lakiin kehitysvammaisen erityishuollosta (519/1977). Lisäksi henkilökuljetusten järjestämisestä säädetään laissa liikenteen palveluista (320/2017).

Asiakkaiden ja potilaiden liikkumista tukevia palveluja ovat mm. vammaispalvelulain asiointi-, virkistys- työ- ja opiskelumatkat, erityisryhmien työ- ja päivätoimintamatkat,

matkat erityisoppilaitoksiin, kehitysvammaisten aamu- ja iltapäivähoitomatkot, kuntouttavan päivähoidon kuljetukset, erityishuollon saamiseksi tarvittavat matkat, kiireettömät potilaskuljetukset, parikuljetukset, vainajien kuljetukset, sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut, ikäihmisten päivätoiminnan kuljetukset, kotihoidon palveluun kuuluvat kuljetukset, kylvetys- ja saunakyydit, veteraanien kuljetukset, pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien kuljetukset. Tällä hetkellä suurimman ryhmän kuljetuspalvelujen asiakkaista muodostavat vammaispalvelulain asiakkuudessa olevat asiakkaat. Tavoitteena on kuitenkin siirtää painopistettä ensisijaisen lain, eli sosiaalihuoltolain, mukaisiin kuljetuspalveluihin.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Vammaiselle henkilölle liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä edistävän toiminnan, työ- ja päivätoiminnan sekä muun tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Liikkumisen tuen toteuttamistapaa, määrää ja alueellista ulottuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon vammaisen henkilön liikkumisen tuen tarve, muut käytettävissä olevat palvelut ja toimintaympäristön esteettömyys. (HE/2022 luonnos uudesta vammaispalvelulaista)

Sosiaalihuoltolain mukaan esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen. Liikkumisen tukea voidaan järjestää seuraavilla toteuttamistavoilla tai niiden yhdistelmillä: julkisten liikennevälineiden käytön ohjauksella ja ohjatulla harjoittelulla; saattajapalveluna; ryhmäkuljetuksina; korvaamalla taksilla, invataksilla tai muulla vastaavalla ajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset; muulla soveltuvalla tavalla.

Vammaisen henkilön liikkumisen tuki voidaan toteuttaa:

- 1) kuljetuspalveluna;
- 2) henkilökohtaisen avustajan avulla;
- 3) saattajan avulla;
- 4) antamalla henkilön käyttöön auto tai muu hänelle soveltuva kulkuneuvo;
- 5) myöntämällä auton tai muun kulkuneuvon hankintaan taloudellista tukea;
- 6) muulla soveltuvalla tavalla.

Kuljetuspalvelumatkoja voidaan yhdistellä toteutettavaksi samalla kulkuvälineellä, jollei siitä aiheudu matkustusajan kohtuutonta pitenemistä tai muuta kohtuutonta haittaa vammaiselle henkilölle.

Kuljetuspalveluiden nykytila Pohjoisen YTA:n hyvinvointialueilla

Tällä hetkellä Pohjoisen YTA alueen tulevat hyvinvointialueet järjestävät matkapalvelukeskuspalvelut eri tavoin ja osittain yhteistyössä kuntien kanssa. Jatkossa

hyvinvointialueiden ja kuntien tulee huomioida hankintalain vaatimukset kuljetuspalveluiden osalta tehtävässä yhteistyössä.

Alueilla on hyvin erilaiset käytännöt taksin tilaamisen suhteen, eivätkä asiakkaiden kuljetuspalvelut kaikilta osin toteudu riittävän hyvin. Soveltamisohjeet ja myöntämiskriteerit alueilla ovat erilaiset. Käytössä olevat välitysjärjestelmät eivät vastaa tarpeita eivätkä kaikilta osin esim. mahdollista kuljetusten yhdistämistä. Kuljetuksiin liittyvät laskutusprosessit eivät ole automatisoituja, mistä aiheutuu paljon manuaalista työtä. Myös autojen saatavuudessa on puutteita alueilla.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Matkapalvelukeskus toimintaa on järjestetty vain Oulun alueella Oulun kaupungin matkapalvelukeskuksen tuottamana palveluna. Muissa kunnissa kuljetuspalveluille ei ole ollut yhtenäistä toimintamallia.

Lapin hyvinvointialue

Matkapalvelukeskus toimintaa on järjestetty vain Rovaniemen alueella Rovaniemen kaupungin matkapalvelukeskuksen tuottamana palveluna. Muissa kunnissa kuljetuspalveluille ei ole ollut yhtenäistä toimintamallia.

Kainuun hyvinvointialue

Kainuun matkapalvelukeskus on omana toimintana toteuttanut matkapalvelukeskuspalvelut koko kuntayhtymän alueella. Kainuun kuntayhtymän hallitus on päättänyt luopua toiminnasta omana palveluna.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue (Soite)

Soite on toteuttanut koko kuntayhtymän alueella matkapalvelukeskus toiminnan kokonaisulkoistettuna, eli ulkoisen toimijan toimintana.

Asian valmistelu

Osana pohjoisen YTA alueen yhteistyötä on lähdetty selvittämään yhteistyötä kuljetuspalvelujen järjestämiseksi. Hanketta on valmistellut hyvinvointialueiden kuljetuspalveluista vastaavien viranhaltijoiden muodostama projektiryhmä. Hankkeen ohjausryhmänä on toiminut YTA yhteistyön valmisteluun nimetty ohjausryhmä, jossa ovat olleet mukana hyvinvointialueiden johtajat / vs. johtajat.

Valmistelussa on arvioitu eri vaihtoehtoja matkapalvelukeskuksen organisointiin. Vertailun ja valmistelutyön pohjalta on päädytty esittämään kuljetuspalvelutoiminnan järjestämistä Tervian osuuskunnan alaisuuteen perustettavaan yhteiseen yhtiöön.

Tarve ja mitä tavoitellaan

Hyvinvointialueille syntyy merkittäviä kustannuksia erityisesti sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista. YTA alueen arvioidut sosiaali- ja terveydenhuollon kuljetuspalvelujen kokonaiskustannukset ovat vuonna 2021 olleet yli 22 miljoonaa euroa. Poikkeuksellisesti korona-aika on vähentänyt kuljetuspalvelujen käyttöä osin merkittävästikin. KELA kuljetusten yhteenlasketut

kustannukset YTA alueella ovat yli 72 miljoonaa euroa. Pelkästään KELA:n korvaamien taksi- ja invataksimatkojen kustannukset pohjoisella YTA alueella ovat yhteensä liki 46 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueiden valmistelun käynnistyessä on tunnistettu tarve kuljetuspalvelujen yhteiseen järjestämiseen ja organisointiin asiakkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi sekä kustannusten hallitsemiseksi. Valmistelussa on havaittu tarve laatia YTA alueelle yhdenmukaiset kuljetuspalvelujen myöntämisperusteet ja soveltamisohjeet, mikä varmistaa kuljetuspalvelujen asiakkaiden yhdenvertaiset palvelut. Matkapalvelukeskuksella on merkittävä rooli myöntämisperusteiden ja soveltamisohjeiden täytäntöönpanossa sekä siinä, että kuljetukset välitetään ohjeiden mukaisesti.

YTA alueen kattavalla matkapalvelukeskuksella voidaan kuljetusresurssien ohjausta ja välitystoiminnan tehokkuutta lisätä, millä saavutetaan kustannustehokkuutta myös välitystoiminnan kustannuksissa. Suurimmat hyödyt tulevat kuitenkin kuljetuksien ketjutuksen ja yhdistämisen osalta, jolloin hyvinvointialueet voivat saada merkittävää kustannussäästöä. Kelakorvattavien kuljetusten todennäköisesti liittyessä kokonaisuuteen muutamien vuosien kuluttua ovat synergiaedut merkittävästi vielä paremmat. Järjestämällä toiminnan yhteiseen Tervian alaiseen tytäryhtiöön on myös kunnilla mahdollisuus liittyä kokonaisuuteen, jolloin yhteinen palveluliikenne mm. on mahdollinen. Jatkossa voidaan myös tarkastella opetukseen liittyviä kuljetuksia sekä tavaraliikenteen antamia synergiaetuja.

Alueen yhteinen Tervia osuuskunta on jo olemassa, jonka alaisuuteen voidaan perustaa tytäryhtiö kuljetuspalvelujen hankintaa, sopimushallintaa, välitystä, matkojen ketjutusta, yhdistämistä ja koordinointia varten. Yhtiön toiminta mahdollistaa toiminnan läpinäkyvyyden eikä toimintaa ole sidottu sopimuskauteen tai toimintamallin kilpailutuksiin. Yhtiö antaa mahdollisuuden toiminnan muokkaamiseen ja kehityksen suuntaamiseen yhteisesti koko YTA alueella. Yhteinen yhtiö mahdollistaa henkilöstön ristiin käytön alueilla esim. yöaikaan ei kaikkien alueiden tarvitse päivystää. Kuljetuksiin liittyvät laskutus ja tiliöinnit automatisoidaan, jolloin säästetään niihin tällä hetkellä käytettävää työpanosta.

Tavoitteena on, että hyvinvointialueiden olemassa olevat matkapalvelukeskus toiminnot siirtyvät Tervia Matkapalvelukeskukseen liikkeenluovutuksella. Henkilöstö siirtyisi siis ns. vanhoina työntekijöinä. Nykyiset henkilöstömäärät on kuvattu liiketoimintasuunnitelmassa. Matkapalvelukeskuksen tarvitsemat ICT järjestelmät kilpailutetaan ja muutoin hyödynnetään Pohjois-Pohjanmaan konsernin tukipalveluita.

Tervia Matkapalvelukeskus

YTA-alueen yhteisen matkapalvelukeskuksen toiminta on tarkoitus yhtiöittää Pohjois- Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon osuuskuntakonserniin perustettavaan tytäryhtiöön vuoden 2022 aikana. Osakeyhtiö on osuuskunnan vähintään 51%:sti omistama tytäryhtiö. Jatkossa muiden omistajien yhteenlaskettu osuus yhtiöstä voi olla maksimissaan 49%, jolloin yhtiö säilyy osana osuuskuntakonsernia.

Toiminta-ajatus ja Liikeidea

Tervia Matkapalvelukeskuksen toiminta-ajatuksena on tuottaa omistajilleen kustannustehokkaasti lakisääteisiä sekä vapaaehtoisia kuljetuspalveluita. Toimintaa

kehitetään aktiivisessa yhteistyössä asiakkaiden sekä palveluntuottajien kanssa. Matkapalvelukeskuspalvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti omistajien yhteisen kehittämisen tahtotilan mukaisesti. Tarvittaessa Matkapalvelukeskuksen toimintaa voidaan laajentaa myös muihin kuljetuspalveluihin.

Matkapalvelukeskuksen osakkaita voivat olla hyvinvointialueet ja kunnat. Osuuskunnan tytäryhtiöiden omistajina ovat osuuskunnan emo (51 %) ja ne hyvinvointialueet ja kunnat (49 %) jotka ostavat palveluita osuuskunnan tytäryhtiöltä.

Liiketoimintasuunnitelma

Tervia Matkapalvelukeskuksen liiketoimintasuunnitelmaa on ryhdytty valmistelemaan ja se tulee viimeistellä yhtiön perustamisen varmistuessa. Luonnosversio liitteenä (luottamuksellinen).

Liiketoimintasuunnitelma sisältää tarkemmat kuvaukset toiminnan tavoitteista, kustannuksista sekä kustannushyötylaskelmista.

Jatkovalmistelu

Tervia Matkapalvelukeskuksen perustamisen jatkovalmisteluun tulee välittömästi resursoida erityisasiantuntijan työpanos (1 htv), joka vastaa matkapalvelukeskuksen jatkovalmistelusta yhteistyössä hyvinvointialueiden kuljetuspalvelujen valmistelijoiden kanssa, kunnes Tervia matkapalvelukeskus on perustettu ja ottaa vastuun jatkovalmistelusta.

Lisäksi kustannuksia muodostuu matkakustannuksista, muista juoksevista kuluista sekä mahdollisista asiantuntijapalveluista. Kustannukset vuonna 2022 maksimissaan noin 100 000 €. Hyvinvointialueet vastaavat yhteisesti jatkovalmistelun kustannuksista. Kustannukset jaetaan omistajahyvinvointialueiden väestömäärään pohjautuen (Pohjois-Pohjanmaan HVA 56 %, Lapin HVA 24 %, Kainuun HVA 10 % ja Keski-Pohjanmaan HVA 10 %).

Jatkovalmistelun projektiryhmänä toimii hyvinvointialueiden vastuuvalmisteliijoista koottu työryhmä ja jatkovalmistelun ohjausryhmänä jatkaa YTA yhteistyön valmisteluun nimetty ohjausryhmä, jossa ovat olleet mukana hyvinvointialueiden johtajat / vs. johtajat.

YTA alueen yhteisen soveltamisohjeen laatimiseksi on nimetty erillinen työryhmän, jossa on edustajat kaikilta Pohjoisen YTA:n hyvinvointialueilta. Työn koordinointivastuu on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Soveltamisohjeen laadinnassa kuullaan eri asiakasryhmien sekä palveluntuottajien edustajia hyvinvointialueilta. Päätöksen soveltamisohjeen käyttöönotosta tekee jokainen hyvinvointialue.

Jatkovalmistelussa selvitetään myös mahdollisuus eri hankerahoitusten hyödyntämiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

1. Aluehallitus päättää sitoutua Pohjois-Suomen YTA alueen yhteisen liikkumista tukevien palveluiden soveltamisohjeen laatimiseen.

2. Aluehallitus päättää sitoutua Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon osuuskunnan (Tervia) alaisuuteen perustettavan Matkapalvelukeskus osakeyhtiön valmisteluun.

Muutettu päätösehdotus

1. Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se päättää sitoutua. Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon osuuskunnan (Tervia) alaisuuteen perustettavan Matkapalvelukeskus osakeyhtiön valmisteluun.

2. Aluehallitus päättää sitoutua Pohjois-Suomen YTA-alueen yhteisen liikkumista tukevien palveluiden soveltamisohjeiden laatimiseen.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Mika Kynsilehto ja Tanja Witick esittelivät asiaa ja poistuivat kokouksesta tämän jälkeen.

§ 67**Kainuun hyvinvointialueen tehtäväluokitus**

KHVADno-2022-195

Valmistelija / lisätiedot:

Hilkka Karivuo, Anu Huttunen

hilkka.karivuo@kainuu.fi, anu.huttunen@kainuu.fi

arkistopäällikkö

Liitteet

1 Liite 1. Kainuun hyvinvointialueen_tehtäväluokitus voimassa 1.3.2022-31.12.2022

Arkistolain (831/1994) 1 §:n mukaan hyvinvointialueen viranomaiset ja toimielimet ovat arkistonmuodostajia, joita arkistolaki koskee. Arkistotoimen tehtävänä on muun muassa varmistaa asiakirjojen käytettävyys ja säilyminen, huolehtia asiakirjoihin liittyvästä tietopalvelusta sekä määritellä asiakirjojen säilytysarvo. Arkistotoimen vaatimukset on otettava huomioon arkistonmuodostajan tieto- ja asiakirjahallinnossa.

Kainuun hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on hyväksynyt 23.11.2021 § 86 Kainuun hyvinvointialueen väliaikaishallinnon tehtäväluokituksen. Koska Kainuun hyvinvointialueen väliaikaishallinto ei ole enää toiminnassa, on hyvinvointialueelle laadittu liitteenä oleva tehtäväluokitus, joka on voimassa 31.12.2022 saakka. Tehtäväluokitukseen tullaan päivittämään myöhemmin vuoden 2023 alusta alkavat hyvinvointialueen palvelutehtävät.

Asiakirjahallinnon tehtäväluokitus on organisaation lakisääteisten tehtävien sekä tuki- ja ylläpitotehtävien hierarkkinen luettelo. Rakenne perustuu luokitukseen, joka jakautuu päätehtäviin, tehtäviin ja alatehtäviin. Asiakirjahallinnon tehtäväluokitus on edellytyksenä sille, että tulevaisuudessa mahdollistetaan sähköiseen asiankäsittelyyn sekä sähköiseen säilyttämiseen siirtyminen ilman, että pitkään ja pysyvästi säilytettävän tiedon saatavuus ja säilyminen vaarantuvat. Luokitus on organisaatiomuutoksista riippumaton, joten tämä mahdollistaa asiakirjahallinnon joustavan kehittämisen.

Arkistonmuodostaja on velvollinen ylläpitämään arkistolain ja julkisuuslain mukaisen hyvän tiedonhallintatavan toteuttamiseksi arkistonmuodostussuunnitelmaa.

Asiakirjatiedon elinkaarenhallinnan ohjaus tapahtuu hyväksytyllä tiedonohjaussuunnitelmalla. Tiedonohjaussuunnitelma rakentuu tehtäväluokitukselle. Tiedonohjaussuunnitelma ohjaa organisaation kirjaamista, rekisteröintiä, seulontaa sekä arkistointia ja sillä on myös viranomaistoiminnan julkisuutta palveleva tehtävä. Kainuun soten ja pelastuslaitoksen tiedonohjaussuunnitelmat päivitetään hyvinvointialueen toimintaa vastaavaksi.

Liite 1. Kainuun hyvinvointialueen tehtäväluokitus voimassa 1.3.2022 – 31.12.2022

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän va. arkistopäällikkö Hilkka Karivuo, puh. 044 797 0165 ja hallintojohtaja Anu Huttunen, puh. 044 777 3006 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Ehdotus

Hyvinvointialueen aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan Kainuun hyvinvointialueen tehtäväluokituksen, joka on voimassa 31.12.2022 saakka.

Päätös

Hyväksyi.

Tuija Haataja esitteli asiaa ja poistui kokouksesta tämän jälkeen.

§ 68**Kainuun hyvinvointialueen talous- ja henkilöstöpalveluiden tuottaminen**

KHAVADno-2022-170

Valmistelija / lisätiedot:

Anu Huttunen

anu.huttunen@kainuu.fi

Kainuun hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen valmistelutoita työstetään talous- ja henkilöstöpalveluiden osalta sosiaali- ja terveysministeriön (STM) alueellisen toimeenpanon tiekartan mukaisesti. Valmistelutehtäviin kuuluu muun muassa talous- ja henkilöstöhallinnon organisointi ja palveluiden tuottamistavan selvittäminen.

STM on tehnyt 20.12.2021 päätöksen (VN/27215/2021) valtionavustuksen myöntämisestä Kainuun hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen liittyvään ICT-muutokseen. Päätöksen mukaan STM myöntää Kainuun hyvinvointialueelle hankeavustuksena yhteensä 4 823 057,53 euroa valtionavustusta hyvinvointialueen perustamisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksen yhteydessä toteutettavan tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen. ICT-muutoksen valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.7.2021-31.12.2025 syntyviin kustannuksiin.

STM on edellyttänyt ICT-muutoksen valtionavustuksen hakukriteereissään, että hyvinvointialueilla, joissa on jo maakunnallinen toimintamalli käytössä, hyödynnetään olemassaolevia tietojärjestelmiä ja tehdään vain välttämättömät muutokset niihin. Kainuun hyvinvointialueen osalta tämä tarkoittaa, että hyvinvointialueen toiminnan käynnistyessä hyödynnetään Kainuun soten ja Kainuun pelastuslaitoksen käytössä olevia tietojärjestelmiä, joihin tehdään vain välttämättömät muutokset.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Kainuun sote) yhtymähallitus on päättänyt 31.3.2020 § 91, että Kainuun sote järjestää toistaiseksi talous- ja henkilöstöpalvelut omana toimintanaan.

Kainuussa sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä pelastustoimea koskevassa uudistuksessa Kainuun soten toimintojen lisäksi hyvinvointialueelle siirtyvät Puolangan kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä Kajaanin kaupungin pelastustoimen palvelut (lisäksi yksittäisiä työntekijöitä siirtyy Kainuun soten jäsenkunnista hyvinvointialueelle). Koska Kainuun soten toiminnot ovat merkittävä osa (94 %) edellä mainituista hyvinvointialueelle siirtyvistä toiminnoista, ei muutoksilla ole merkittävää vaikutusta kuntayhtymän nykyisiin talous- ja henkilöstöpalveluiden tuottamiseen. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon runsas valmistelutyön määrä ja aikataulu, tilanteen vähäiset muutokset vuonna 2020 tehtyyn selvitykseen verrattuna ja Kainuun soten sekä ulkopuolisten tietohallinnon palveluntuottajien resurssit, hyvinvointialueen talous- ja henkilöstöpalvelut on tarkoituksenmukaista tuottaa omana toimintana ainakin hyvinvointialueen alkuajan.

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallintojohtaja Anu Huttunen, puh. 044 777 3006 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää, että Kainuun hyvinvointialue tuottaa vuonna 2023 talous- ja henkilöstöpalvelunsa itse.

Päätös

Aluehallitus merkitsi asian tiedoksi.

§ 69**Tietojohtamisen asiantuntijapalvelujen hankinta Kuntien Tiera Oy:ltä**

KHVADno-2022-207

Valmistelijat: Jari Väisänen, tietohallintojohtaja, p. 044 023 9329, Kristiina Taskinen, projektipäällikkö, p. 044 710 0852

Kuntien Tiera Oy:ltä hankitaan asiantuntijapalveluita Kainuun hyvinvointialueen tietojohtamisen järjestelmän toteuttamiseen ja käyttöönottoon. Käyttöönotto toteutetaan Kainuun hyvinvointialueen ICT-muutosten valmistelu -hankkeessa, tiedolla johtamisen järjestelmien käyttöönotto -projektissa. Projektissa toteutetaan Sote-järjestämislain 29 §:n mukaiset vähimmäistietosisällöt toteuttava tiedolla johtamisen kokonaisratkaisu, joka perustuu aiemmin Kainuun rakenneuudistushankkeessa (KaRa) toteutettuun VIRT-arkkitehtuurin mukaiseen määrittelyyn. Toteutuksen yksityiskohdista sovitaan projektin alkaessa. Kuntien Tiera Oy:n alihankkijana asiantuntijapalvelujen toteuttajana on Cerion Solutions Oy.

Tietojohtamisen asiantuntijapalvelujen hankinnan kustannusarvio on enintään 787 500 €, kokonaistyömääräarvio on 1 000 htp á 787,50 € (ei sis alv). Tämän lisäksi kustannukseksi tulee Tieran laskuttama Kainuun hyvinvointialueen ja Kuntien Tiera Oy:n välisen Puitesopimuksen asiantuntijapalveluiden toimittamisesta (25.3.2022) liitteenä olevan välitettävän asiantuntijapalveluiden hinnaston mukainen palkkio 10 % (78 750 €). Lisäksi tulee kustannuksia tiedolla johtamisen järjestelmän vaatimien välineiden käyttöönotosta ja hankinnasta sekä liittymistä lähdejärjestelmiin.

Kuntien Tiera Oy laskuttaa asiantuntijapalvelun kuukausittain toteutuneen työmäärän mukaisesti. Maksuehto on 14 päivää netto laskun lähettämisestä. Asiantuntijapalveluiden kustannukset tiliöidään Kainuun hyvinvointialueen ICT- muutoshankkeelle.

Kainuun hyvinvointialueelle on myönnetty STM:n valtionapurahoitus 4,8 milj€ käytettäväksi vuosille 2021–2025. Myönnetystä rahoituksesta on varattu tietojohtamisen kehittämiseen tarvittava rahoitus.

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä on Kuntien Tiera Oy:n osakkeenomistaja (Maakuntahallitus 18.4.2011). Osakkuuden siirto Kainuun hyvinvointialueelle on käsitelty aluehallituksen kokouksessa 4.3.2022 "Kainuun soten selvitys hyvinvointialueelle". Puitesopimus asiantuntijapalveluiden toimittamisesta Kainuun hyvinvointialueelle on allekirjoitettu 25.3.2022. Kuntien Tiera Oy on hankintalainsäädännön mukaisten hankintayksiköiden omistama osakeyhtiö, joka tarjoaa omistajilleen tietohallinnon ja tietotekniikan asiantuntija-, sovellus- ja infrastruktuuripalveluja. Toimittaja toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 15 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla omistajiensa sidosyksikkönä.

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus valtuuttaa vt hyvinvointialuejohtajan tekemään hankintapäätöksen tietojohtamisen asiantuntijapalveluiden hankinnasta 866 250 € ja allekirjoittamaan toimeksiantosopimuksen Kuntien Tiera Oy:n kanssa.

Päätös

Hyväksyttiin.

§ 70**Katsaus**

Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

1) Talouskatsaus / talousjohtaja Eija Immonen

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus merkitsee katsauksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 71**Viranhaltijapäätökset, otto-oikeus****vt. hyvinvointialuejohtaja**

Muu päätös:

§ 1 Väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouspalkkioiden maksaminen, 22.04.2022

§ 2 Kanta-palvelujen ja rekisteröintipisteiden muutokset, 22.04.2022

§ 3 Kainuun tietoliikennekilpailutukseen osallistuminen, 26.04.2022

§ 4 Edustajan nimeäminen Kansanterveyden neuvottelukunnan jaostoon, 05.05.2022

§ 5 Asiakasmaksujen yhtenäistämisen alatyöryhmän nimeäminen, 05.05.2022

Ehdotus

Esittelijä: Eija Tolonen, vt. hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää, ettei se ota tässä kokouksessa tiedoksi saatettuja viranhaltijapäätöksiä käsiteltäväkseen.

Päätös

Hyväksyi ehdotuksen.

Muutoksenhakukielto

§60, §61, §62, §63, §64, §66, §67, §68, §69, §70, §71

Muutoksenhakukielto

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Sovellettava lainkohta: Laki hyvinvointialueesta 141 §.